

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

30 septembre 2003

SESSION EXTRAORDINAIRE 2003

PROPOSITION DE LOI**visant à lutter contre la marginalisation
sociale des personnes prostituées**(déposée par M. Philippe Monfils)
_____**SOMMAIRE**

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	11
4. Annexe	12

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

30 september 2003

BUITENGEWONE ZITTING 2003

WETSVOORSTEL**ter bestrijding van de sociale marginalisering
van de personen die zich prostitueren**(ingediend door de heer Philippe Monfils)
_____**INHOUD**

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	11
4. Bijlage	12

<i>cdH</i>	: <i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	: <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	: <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	: <i>Front National</i>
<i>MR</i>	: <i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	: <i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	: <i>Parti socialiste</i>
<i>SP.a - SPIRIT</i>	: <i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	: <i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	: <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>	<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i> <i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i> <i>Bestellingen :</i> <i>Natieplein 2</i> <i>1008 Brussel</i> <i>Tel. : 02/ 549 81 60</i> <i>Fax : 02/549 82 74</i> <i>www.deKamer.be</i> <i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>Commandes :</i> <i>Place de la Nation 2</i> <i>1008 Bruxelles</i> <i>Tél. : 02/ 549 81 60</i> <i>Fax : 02/549 82 74</i> <i>www.laChambre.be</i> <i>e-mail : publications@laChambre.be</i>
--	---

RÉSUMÉ

Le Code pénal belge ne réprime pas, en tant que telle la prostitution. Il punit seulement, en son article 380, § 1er, ceux qui contribuent à la débauche et à la prostitution. L'article 380ter punit lui la réalisation, la publication, la distribution, la diffusion, directe ou indirecte de publicités pour les offres de service à caractère sexuel ayant un but lucratif direct ou indirect quand les services sont fournis par un moyen de télécommunication.

Indépendamment des faits de violence qu'il convient de réprimer, l'auteur estime cependant que cette approche répressive est un échec et qu'elle mène souvent le ou la prostitué(e) à une évidente marginalisation. Puisque la prostitution ne peut être empêchée, l'essentiel est dès lors de s'intéresser à la situation de la personne qui se prostitue, de manière à lui reconnaître, non pas un statut spécial, mais bien les droits auxquels n'importe quel travailleur peut prétendre.

Dans l'état actuel de la législation, l'embauche est considérée comme un délit. Le fait de tenir une maison de prostitution également. Ces deux éléments bloquent toute possibilité pour une personne prostituée d'obtenir un contrat de travail en bonne et due forme et surtout d'en envisager le respect par voie judiciaire.

L'auteur propose donc de supprimer ces deux infractions.

SAMENVATTING

Het Belgisch Strafwetboek bestraft prostitutie als zodanig niet. Artikel 380, § 1, van dat Wetboek voorziet alleen in de bestraffing van het meewerken aan ontucht of prostitutie. Artikel 380ter voorziet dan weer in de bestraffing van het direct of indirect maken, uitgeven, verdelen of verspreiden van reclame voor een aanbod van diensten van seksuele aard met een direct of indirect winstoogmerk, indien die diensten via een telecommunicatiemiddel worden verleend.

Dat feiten inzake geweldpleging behoren te worden bestraft, staat uiteraard buiten kijf. De indiener is evenwel van mening dat die bestraffende aanpak op een mislukking is uitgelopen en er vaak toe leidt dat de prostitué of de prostituee duidelijk in een marginale situatie belandt. Prostitutie op zich kan nu eenmaal niet worden tegengegaan. Het is dan ook van groot belang oog te hebben voor de situatie van de persoon die zich prostitueert. Zulks impliceert niet dat die persoon een bijzonder statuut toegekend moet krijgen, wel dat hem of haar een aantal rechten wordt verleend waarop elke andere werknemer aanspraak kan maken.

De vigerende wetgeving beschouwt werving als een wanbedrijf. Ook het houden van een huis van prostitutie wordt als zodanig aangemerkt. Beide elementen ontnemen de prostitué of de prostituee iedere mogelijkheid om een behoorlijke arbeidsovereenkomst te verkrijgen en vooral om de naleving ervan via gerechtelijke weg af te dwingen.

De indiener stelt dan ook de opheffing van beide voormelde wanbedrijven voor.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi n° 2-906/1 - 2000/2001.

Le Code pénal belge ne réprime pas, en tant que telle la prostitution.

Il punit seulement, en son article 380, § 1er, ceux qui contribuent à la débauche et à la prostitution, c'est-à-dire :

a) celui qui a embauché, entraîné, détourné ou retenu en vue de la débauche et de la prostitution, même de son consentement, une personne majeure;

b) celui qui tient une maison de débauche et de prostitution;

c) celui qui vend, loue ou met à disposition aux fins de la prostitution des chambres ou des locaux en réalisant un profit anormal;

d) celui qui exploite la débauche ou la prostitution d'autrui.

Les quatre infractions mentionnées ci-dessus entraînent des peines beaucoup plus lourdes lorsque l'auteur, soit a usé de manière frauduleuse, de menaces ou de contraintes, soit a abusé de la situation vulnérable d'une personne (situation administrative illégale ou précaire, grossesse, maladie, infirmité, déficience physique ou mentale (article 380, § 3).

De même, toutes les infractions prévues à l'article 380, § 1er, sont plus lourdement sanctionnées si la personne est mineure (de moins de 16 ans ou de moins 10 ans selon les cas) (article 380, § 4).

On mentionne encore l'article 380*bis* qui punit la provocation à la débauche dans un lieu public (par parole, geste ou signe).

L'article 380*ter* punit la réalisation, la publication, la distribution, la diffusion, directe ou indirecte «même en dissimulant la nature sous les artifices de langage» de publicités pour les offres de service à caractère sexuel ayant un but lucratif direct ou indirect quand les services sont fournis par un moyen de télécommuni-

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van het in de Senaat ingediende wetsvoorstel nr. 2-906/1 - 2000/2001.

Het Belgisch Strafwetboek bestraft prostitutie als zodanig niet.

In artikel 380, § 1, worden enkel die personen gestraft die meewerken aan ontucht en prostitutie, namelijk :

a) hij die een meerderjarige, zelfs met zijn toestemming, aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;

b) hij die een huis van ontucht of prostitutie houdt;

c) hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;

d) hij die eens anders ontucht of prostitutie exploiteert.

De vier vermelde misdrijven worden zwaarder gestraft als de dader gebruik heeft gemaakt van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige andere vorm van dwang, of misbruik heeft gemaakt van de kwetsbare positie waarin een persoon verkeert (onwettige of precaire administratieve toestand, zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek) (artikel 380, § 3).

De misdrijven bedoeld in artikel 380, § 1, worden zwaarder gestraft als de persoon minderjarig is (afhankelijk van het geval minder dan 16 of minder dan 10 jaar) (artikel 380, § 4).

In artikel 380*bis* wordt gestraft hij die in een openbare plaats iemand tot ontucht aanzet (door woorden, gebaren of tekens).

Artikel 380*ter* bestraft de persoon die, direct of indirect, reclame maakt of doet maken, uitgeeft, verdeelt of verspreidt voor een aanbod van diensten van seksuele aard met een direct of indirect winstoogmerk, wanneer die diensten worden verleend bij wege van een of ander telecommunicatiemiddel, «zelfs indien hij

cation. Cet article punit également la publication visant à faire connaître que l'on se livre à la prostitution, que l'on facilite la prostitution d'autrui ou qu'on désire entrer en relation avec une personne pour se livrer à la débauche.

Bien sûr les peines sont aggravées lorsque les publications visent les mineurs.

Enfin, on rappellera aussi les articles 383 à 385 du Code pénal réprimant les outrages publics aux bonnes mœurs.

Ce rappel des dispositions pénales, mis en regard de la pratique policière, administrative et fiscale entraîne un sentiment d'ambiguïté.

En effet, si les souteneurs sont susceptibles d'être poursuivis, on constate que, sur le trottoir même les «protecteurs» des prostitué(e)s ne sont, la plupart du temps, jamais incriminés.

Si être tenancier d'une maison de débauche ou de prostitution est un délit, la ville d'Anvers envisage sérieusement d'organiser une maison regroupant les prostituées qui le veulent, maison où serait implantée une antenne policière pour la prévention et la lutte contre d'éventuelles violences.

Si la location de chambres avec un profit anormal est interdite, des communes taxent ces infrastructures sans trop s'interroger sur la notion de «profit anormal».

Si faire connaître que l'on se livre à la prostitution est interdit, des journaux très sérieux d'information générale contiennent de nombreuses petites annonces avec nom, adresse, n° de GSM et même mensurations éventuelles de celles et ceux qui se livrent à la prostitution ... et bien sûr, aucune poursuite n'est intentée. Enfin, si la prostituée ou le prostitué (puisqu'on estime à 30 % le nombre de prostitués masculins dans notre pays) n'est pas poursuivie, elle (ou il) rencontre de graves difficultés lorsqu'elle (il) veut passer un contrat de travail ou s'installer comme indépendant(e).

Si la personne prostituée conclut un contrat de travail (d'ailleurs souvent inexact comme un contrat de «serveuse»), le fait de réclamer son application en justice (par exemple pour non-paiement des obligations sociales à charge de l'employeur) se heurte à des difficultés relatives au fait que la convention est contraire aux bonnes mœurs en vertu de l'adage bien connu «*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*».

zijn aanbod verheelt onder bedekte bewoordingen». Dit artikel straft ook elke persoon die door enig reclame-middel kenbaar maakt dat hij zich aan prostitutie overgeeft, de prostitutie van anderen vergemakkelijkt of wenst in betrekking te komen met iemand die zich aan ontucht overgeeft.

Uiteraard zijn de straffen zwaarder als de reclame slaat op minderjarigen.

Ten slotte zijn er ook de artikelen 383 tot 385 van het Strafwetboek, die de openbare schennis van de goede zeden bestraffen.

Dit overzicht van bepalingen in de strafwet strookt niet met wat er in de praktijk gebeurt bij politie, administratie en fiscus.

Al kunnen pooiers vervolgd worden, toch blijkt dat de «beschermers» van de prostituees of prostitués zelden aangeklaagd worden.

Al is het houden van een huis van ontucht of prostitutie een misdrijf, toch overweegt de stad Antwerpen ernstig om een huis te openen, waar prostituees of prostitués die dat wensen, terecht kunnen en waar een politiekantoor zal worden ingericht om eventueel geweld te voorkomen en te bestrijden.

Al is het verboden kamers te verhuren om een abnormaal profijt te realiseren, toch innen gemeenten belastingen op deze infrastructuur zonder zich veel vragen te stellen bij het begrip «abnormaal profijt».

Al is het verboden om kenbaar te maken dat men zich aan prostitutie overgeeft, toch verschijnen ook in serieuze kranten tal van kleine berichtjes met een naam, een adres, een GSM-nummer en zelfs eventuele maten van mannen en vrouwen die zich prostitueren ... uiteraard wordt dit niet vervolgd. Ook al worden prostituees en prostitués (aangezien in ons land naar schatting 30 % van de personen die zich prostitueren mannen zijn) niet vervolgd, toch hebben zij de grootste problemen om een arbeidsovereenkomst te krijgen of zich als zelfstandige te vestigen.

Als een persoon die zich prostitueert een arbeidsovereenkomst sluit (trouwens vaak ten onrechte een contract als «dienstster»), is het vaak moeilijk om dit via een rechtszaak te doen naleven (bijvoorbeeld wanneer de werkgever verzuimt sociale bijdragen te betalen) omdat de arbeidsovereenkomst indruist tegen de goede zeden en er dus moeilijkheden optreden door het welbekende adagium «*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*».

L'ambiguïté se teinte enfin d'hypocrisie lorsque tout l'arsenal législatif conduit à stigmatiser la personne prostituée alors que le droit de la famille va, au niveau de la sexualité, dans le sens contraire (voir par exemple la dépenalisation totale de l'adultère ...).

Il est vain d'essayer de mettre au point une typologie de la prostitution. On peut simplement déterminer les structures «externes» : prostitution sur la voie publique, dans des bars et clubs, en vitrines, services d'escorte, sauna et salles de massage, cabarets, prostitution privée et même peep shows.

Mais ces classements n'aboutissent au mieux qu'à déterminer d'éventuels «faux indépendants» parmi les prostitué(e)s en bars, en vitrines ou en cabarets.

Par ailleurs, les motivations qui poussent à la prostitution, non seulement ne sont pas identiques, mais au surplus, ne sont pas telles qu'elles puissent fonder les différenciations juridiques qui tiendraient objectivement compte de situations diverses et spécifiques.

Le seul aspect du phénomène que la législation peut objectivement cerner est évidemment la violence et son triste cortège (contraintes, menaces, abus d'une situation vulnérable ...).

Pour réprimer cette violence, l'arsenal législatif existe, on l'a rappelé et il n'y a pas lieu de légiférer davantage. Mais c'est l'action sur le terrain et dans les prétoires qu'il faudrait évidemment renforcer. Pour trois proxénètes albanais extrêmement violents qui ont été condamnés le 10 septembre 2001 à de lourdes peines, combien de souteneurs de ce type sont encore en liberté ?

Indépendamment des faits de violence qu'il convient de réprimer, et bien sûr des dispositions relatives aux mineurs, faut-il combattre la prostitution ?

La Convention de New York sur la répression de la traite des êtres humains et sur l'exploitation de la prostitution d'autrui, signée en 1950 et entrée en vigueur en Belgique le 20 septembre 1965 approuvait un système abolitionniste qui prévoit les mêmes interdictions que celles inscrites dans le Code pénal belge et rappelées plus haut.

La France, l'Espagne, l'Italie, le Portugal, le Danemark, la Finlande, le Luxembourg appliquent dans leur droit, comme la Belgique, cette convention.

Deze dubbelzinnigheid wordt zelfs hypocrisie als het hele wettelijke arsenaal wordt gebruikt om de prostituee of prostitué aan de schandpaal te nagelen terwijl er in het familierecht op het vlak van seksualiteit een tegen-gestelde beweging op gang komt (bijvoorbeeld de depenalisering van overspel ...).

Er kan onmogelijk een typologie van prostitutie worden opgesteld. Enkel de «externe» structuren kunnen worden bepaald : prostitutie op de openbare weg, in bars en clubs, raamprostitutie, escortdiensten, sauna en massagezalen, cabarets, privé-prostitutie en zelfs peepshows.

Ook deze onderverdeling leidt in het beste geval slechts tot het ontdekken van zogenaamde «onechte zelfstandigen» onder de prostituees of prostitués in bars, achter het raam of in cabarets.

De redenen om in de prostitutie te stappen zijn trouwens niet alleen verschillend, maar bovendien zijn zij onvoldoende om een objectief en gegrond juridisch onderscheid te kunnen maken tussen de verschillende specifieke situaties.

Het enige aspect van dit fenomeen dat de wetgeving objectief kan omschrijven is uiteraard geweld en de daarmee samenhangende trieste verschijnselen (dwang, bedreigingen, misbruik van een persoon in een kwetsbare positie ...).

Zoals we hebben aangetoond, bestaat de wetgeving om dit geweld te bestraffen. Er hoeven dus niet meer wetten te komen. Er is echter wel nood aan meer doeltreffendheid in het veld en in de rechtszaal. Op 10 september 2001 zijn weliswaar drie uiterst gewelddadige Albanese pooiers veroordeeld met zware straffen, maar hoeveel pooiers van dat kaliber lopen niet nog vrij rond ?

Uiteraard moet geweld gestraft worden en moeten bepalingen omtrent minderjarigen worden nageleefd. Moet prostitutie zelf echter worden bestreden ?

De Overeenkomst ter bestrijding van de handel in mensen en in de exploitatie van de prostitutie, opge-maakt te Lake Success (New York) op 21 maart 1950, trad in België in werking op 20 september 1965. Ze hield de goedkeuring in van een abolitionistisch systeem met dezelfde verbodsbepalingen als het Belgische Strafwetboek die we hierboven uiteengezet hebben.

Net als België hebben ook Frankrijk, Spanje, Italië, Portugal, Denemarken, Finland en Luxemburg de overeenkomst omgezet in hun rechtsorde.

On a vu que, dans la pratique, ces dispositions n'éradiquaient pas la prostitution mais créaient finalement une «nébuleuse» conduisant la ou le prostitué(e) à une évidente marginalisation.

La Suède a cru trouver une solution en punissant le client de sanctions pénales, partant du principe que s'il n'y a plus de demande, il n'y a plus d'offre.

Notons d'abord que jamais les pratiques de prohibition n'ont réussi (l'alcool, la drogue ...).

Remarquons aussi que la prostitution ne se limite pas à un lieu précis ni à un *modus operandi* unique; celle-ci se déplace en fonction des interdictions qui sont décidées (moins en rue mais plus en appartement, plus via internet, via les endroits particulièrement discrets ...).

Une telle politique peut contenter la police et la justice suédoise, ne comptant plus sur le trottoir, que quelques prostituées sans le sou et quelques paumés qui n'ont plus les moyens de payer les services sexuels dans un endroit discret et accueillant.

Une telle politique peut faire dégringoler les statistiques des prostitutions publiques mais elle ne règle évidemment rien et, pire encore, elle ne permet plus de savoir exactement ce qui se passe dans ce monde entré pour l'essentiel dans la clandestinité.

La solution suédoise n'est qu'un écran de fumée qui permet de donner bonne conscience - puisqu'on déclare qu'on veut éradiquer la prostitution par ce moyen - mais cette solution aboutit en fait à l'organisation d'une «prostitution à deux vitesses», l'une pour pauvres sur la voie publique, l'autre pour mieux nantis dans les endroits privés connus notamment grâce aux nouvelles techniques de communication. Dans le premier cas, le pauvre risque des sanctions, dans le second, il n'y a pas de risque pénal. La voie suédoise n'est donc pas celle que suggère l'auteur de la présente proposition.

Nous partons du principe que, mis à part la violence et la contrainte qu'il faut combattre avec énergie et mieux combattre qu'actuellement, la prostitution ne peut être empêchée. À partir de ce constat, l'essentiel est alors de s'intéresser à la situation de la personne qui se prostitue, de manière à lui reconnaître, non pas un statut spécial, mais bien les droits auxquels n'importe quel travailleur peut prétendre.

In de praktijk is gebleken dat deze bepalingen prostitutie niet uitroeien maar eigenlijk een soort schemerzone creëren, zodat de prostituee of prostitué onvermijdelijk gemarginaliseerd wordt.

Zweden denkt dat de oplossing ligt in het straffen van de klant, daarbij uitgaand van het principe dat wanneer er geen vraag is er ook geen aanbod meer zal zijn.

Om te beginnen heeft een algeheel verbod nog nooit tot een oplossing geleid (alcohol, drugs, ...).

Bovendien is prostitutie niet aan een bepaalde plaats gebonden noch aan een welbepaalde *modus operandi*. Het verschijnsel verplaatst zich naargelang de verboden (minder op straat maar meer in een appartement, meer via het internet, meer op erg discrete plaatsen ...).

Wellicht vinden de Zweedse politie en het Zweedse gerecht een dergelijk beleid voldoende, omdat zij op straat nog slechts enkele berooide prostituees of prostitués zien en een paar arme drommels die niet de middelen hebben om te betalen voor seksuele diensten op een discrete en gezellige plek.

Een dergelijk beleid keldert natuurlijk de statistieken over openbare prostitutie maar regelt uiteindelijk niets. Erger nog, het is niet langer mogelijk nog precies te weten wat er zich afspeelt in deze grotendeels clandestien geworden wereld.

De Zweedse oplossing is slechts een rookgordijn waarmee men zich een goed geweten aanpraat. Men verklaart immers dat men de prostitutie hiermee wil uitroeien, maar in werkelijkheid leidt deze oplossing tot de organisatie van een duaal prostitutiegebeuren: een voor de armen op de openbare weg, het andere voor de rijkere op privé-plaatsen die voornamelijk bekend raken via nieuwe communicatietechnieken. In het eerste geval loopt de arme het risico gestraft te worden, in het tweede geval bestaat dat risico niet. De indiener van dit voorstel is dus geen voorstander van de Zweedse oplossing.

Wij gaan uit van het principe dat geweld en dwang natuurlijk daadwerkelijk en beter moeten worden bestreden dan nu, maar dat prostitutie niet kan worden tegengegaan. De situatie van de persoon die zich prostitueert, moet alle aandacht krijgen. Die persoon hoeft geen speciaal statuut te krijgen, maar wel dezelfde rechten als onverschillig welke andere werknemer.

Si la personne travaille pour un «patron», il faut qu'un contrat de travail soit passé entre les parties.

Si aucun lien de subordination n'existe, la personne prostituée doit pouvoir, nonobstant «son métier», bénéficier d'un statut d'indépendant.

Dans l'état actuel de la législation, on l'a vu, l'embauche est considérée comme un délit.

Le fait de tenir une maison de prostitution constitue aussi un délit.

Ces deux éléments bloquent toute possibilité pour une personne prostituée d'obtenir un contrat de travail en bonne et due forme et surtout d'en envisager le respect par voie judiciaire.

Nous proposons de supprimer ces deux infractions.

L'inspection du travail n'aura donc plus ni scrupule ni difficulté à vérifier si des contrats de travail existent et le tribunal à sanctionner s'il y a manquement. Par ailleurs, l'INASTI n'aura plus de réticence à reconnaître à une personne prostituée sans lien de subordination, le statut d'indépendante avec les avantages sociaux qui s'y rapportent.

S'il n'y a pas embauche régulière et si la personne prostituée n'a pas fait choix d'être indépendante, l'article 380bis, § 1er, 4°, permettant de poursuivre quiconque aura, de quelque manière que ce soit, exploité la débauche ou la prostitution d'autrui, peut trouver à s'appliquer pour protéger cette personne contre les agissements d'un souteneur ou d'un proxénète indélicat.

Il convient par ailleurs de modifier les dispositions relatives aux modalités de publicité des services sexuels (toujours hormis les publications à destination des mineurs) qui ont, depuis la loi de 1995, démontré leur impossibilité d'application (article 380quinquies, § 2 et § 3, alinéa 1er, du Code pénal).

Toutes les autres dispositions du Code pénal restent d'application, à savoir notamment celles qui visent les mineurs et celles qui sanctionnent les violences, les contraintes et les abus de situation vulnérables.

La présente proposition de loi a donc pour objectif de supprimer les entraves à la reconnaissance de la personne prostituée comme indépendante ou salariée.

Als de persoon werkt voor een «baas», moet er een arbeidsovereenkomst bestaan tussen de partijen.

Als er geen sprake is van ondergeschiktheid, moet de persoon die zich prostituteert, ongeacht zijn «beroep» een zelfstandig statuut kunnen krijgen.

Volgens de huidige wetgeving is de werving een misdrijf.

Ook het houden van een huis van prostitutie is een misdrijf.

Deze twee elementen maken het voor een prostituee of prostitué onmogelijk om een arbeidsovereenkomst te krijgen en de naleving ervan via het gerecht af te dwingen.

Wij stellen voor deze twee misdrijven te schrappen.

De arbeidsinspectie kan dan zonder problemen controleren of een arbeidsovereenkomst bestaat en de rechtbank kan zonder probleem straffen uitspreken als de bepalingen ervan niet nagekomen worden. Bovendien zal een prostituee of prostitué die zich niet in een verhouding van ondergeschiktheid bevindt, via het RSVZ moeiteloos het zelfstandigenstatuut verwerven met de daaraan verbonden sociale voordelen.

Als er geen sprake is van regelmatige tewerkstelling en als de prostituee of prostitué niet gekozen heeft voor het zelfstandigenstatuut, kan via artikel 380bis, § 1, 4°, iedere persoon vervolgd worden die op welke manier ook eens anders ontucht of prostitutie exploiteert. Dankzij dit artikel kan de persoon beschermd worden tegen een opdringerige pooier.

Ook de bepalingen over het maken van reclame voor seksuele dienstverlening zijn aan wijziging toe (uiteraard met uitzondering van publicaties bestemd voor minderjarigen). Sedert de wet van 1995 is immers gebleken dat deze bepalingen niet uit te voeren zijn (artikel 380ter, § 2 en § 3, eerste lid, van het Strafwetboek).

Alle andere bepalingen van het Strafwetboek blijven van toepassing : bepalingen met betrekking tot minderjarigen en bepalingen ter bestraffing van geweld, dwang en misbruik van de kwetsbare positie waarin een persoon verkeert.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de hinderpalen op te ruimen voor de erkenning van een prostituee of prostitué als zelfstandige of loontrekkende.

Il s'agit de lui permettre d'accéder aux droits de n'importe quel travailleur.

Par contre, il ne s'agit pas d'octroyer à la personne prostituée un statut spécial.

Si un «employeur» n'assume pas ses obligations sociales, la justice peut être saisie comme à propos de n'importe quel contrat dans un autre secteur.

Si des accords particuliers ou secrets existent, il peut aussi y en avoir dans d'autres secteurs. Ils peuvent être découverts, dénoncés et s'il y a infraction, punis.

Enfin, le régime fiscal ne diffère en rien de celui appliqué aux autres contribuables.

L'administration fiscale détient les moyens nécessaires à la détection de fausse déclaration ou de déclaration incomplète.

Le fisc peut aussi, comme il le fait dans d'autres professions indépendantes, fixer des bases de taxation forfaitaires en se fondant sur divers éléments et divers points de comparaison.

Là encore, l'auteur de la proposition ne veut pas déroger à la norme fiscale.

Il est vrai que des personnes prostituées quittant le milieu et donc gagnant moins, se trouvent confrontées à des difficultés de paiement, notamment d'arriérés d'impôts.

La situation est-elle différente quand un cadre d'entreprise se trouve au chômage avec des revenus trois à quatre fois inférieurs à ceux dont il bénéficiait antérieurement ?

La situation est-elle différente quand un indépendant, suite à un accident le rendant inapte à l'exercice de sa profession, se voit contraint d'accepter un emploi beaucoup moins rémunéré ?

Si l'auteur se refuse à porter un jugement de valeur sur la prostitution et veut permettre aux prostitué(e)s de bénéficier de la protection sociale offerte à tous les autres citoyens, il se refuse tout autant à donner aux personnes prostituées des avantages particuliers dérogeant au droit commun.

De prostituee of prostitué moet dezelfde rechten krijgen als ongeacht welke andere werknemer.

Het is echter niet de bedoeling de persoon die zich prostitueert, een bijzonder statuut toe te kennen.

Als een «werkgever» zijn sociale verplichtingen niet nakomt, kan het gerecht hiervoor worden ingeschakeld, net als bij welke overeenkomst ook in een andere sector.

Ook in andere sectoren kunnen bijzondere of geheime overeenkomsten gelden. Deze kunnen worden ontdekt, aangegeven en bestraft wanneer er sprake is van een misdrijf.

Ten slotte verschilt het belastingsstelsel niet van dat waaronder andere belastingplichtigen vallen.

De fiscus beschikt over de nodige middelen om valse of onvolledige aangiften op te sporen.

Net als bij andere zelfstandigen kan de fiscus ook hier forfaitaire aanslagvoeten bepalen, waarbij hij zich baseert op verschillende indiciën en vergelijkingspunten.

Ook hier wenst de indiener van het voorstel geen afbreuk te doen aan de bestaande fiscale regels.

Prostituees of prostitués die het milieu verlaten en dus minder gaan verdienen, krijgen vaak te maken met betalingsmoeilijkheden vooral voor achterstallige belastingen.

Is dat dan een andere situatie dan wanneer een kaderlid van een bedrijf opeens werkloos wordt en zijn inkomen drie- of viermaal minder bedraagt dan wat hij voordien verdiende ?

Is dat dan een andere situatie dan wanneer een zelfstandige na een ongeval zijn beroep niet langer kan uitoefenen en een veel minder betaalde baan moet aannemen ?

De indiener wenst geen waardeoordeel uit te spreken over prostitutie en wil prostituees en prostitués de mogelijkheid bieden om net als alle burgers te genieten van sociale bescherming. Al evenmin wil hij hun bijzondere voordelen bieden die indruisen tegen het gemene recht.

Par contre, l'aide aux personnes prostituées, y compris la réinsertion, doit faire l'objet de préoccupations des pouvoirs publics.

Selon le cas, État, communautés, régions doivent prévoir le financement nécessaire à ces missions via des structures ou organisations créées ou reconnues par eux dans le cadre de leurs compétences.

Nous ne croyons évidemment pas qu'une telle proposition permettrait de donner à toutes les personnes prostituées les bénéfices de la protection légale accordés à tous les travailleurs.

Certaines refusent toute reconnaissance et veulent travailler «en noir». D'autres se livrent occasionnellement à la prostitution pour «arrondir leur fin de mois» ou pour d'autres raisons.

Les dispositions proposées veulent simplement répondre à la demande de personnes prostituées qui ne veulent plus être marginalisées socialement.

Au-delà, il s'agit aussi de sortir la personne prostituée de cette sorte d'opprobre que l'arsenal législatif actuel tend à maintenir.

Philippe MONFILS (MR)

De overheid behoort personen die zich prostitueren echter wel hulp te bieden en hun reïntegratie te bevorderen.

De Staat, de gemeenschappen en de gewesten moeten zorgen voor de nodige financiële middelen om deze opdracht te vervullen via structuren of organisaties die worden opgericht of erkend in het kader van hun bevoegdheden.

Wij denken natuurlijk niet dat een dergelijk voorstel het mogelijk maakt om alle prostituees en prostitués de voordelen te bieden van de wettelijke bescherming die alle werknemers krijgen.

Sommigen weigeren immers elke vorm van erkenning en willen zwartwerken. Anderen prostitueren zich slechts sporadisch om bijvoorbeeld op het einde van de maand de eindjes aan elkaar te knopen. Soms ook om andere redenen.

De voorgestelde bepalingen willen enkel een antwoord bieden op de vraag van prostituees en prostitués die niet langer als marginalen door het leven willen.

Het is bovendien ook de bedoeling deze mensen een uitweg te bieden uit het schandelijke bestaan dat door de huidige wetgeving in stand wordt gehouden.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée par l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 380 du Code pénal, remplacé par la loi du 13 avril 1995 et renuméroté par la loi du 28 novembre 2000, sont apportées les modifications suivantes :

A) au § 1er, 1°, le mot «embauché,» est supprimé;

B) le § 1er, 2°, est abrogé.

Art. 3

À l'article 380ter du même code, inséré par la loi du 27 mars 1995 et renuméroté par la loi du 28 novembre 2000, sont apportées les modifications suivantes :

A) le § 2 est abrogé;

B) le § 3 est remplacé par la disposition suivante :

«§ 3. Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros, whichever, par un moyen quelconque de publicité, incitera, par l'allusion qui est faite, à l'exploitation de mineurs ou de majeurs à des fins sexuelles, ou utilisera une telle publicité à l'occasion d'une offre de services.».

23 juin 2003

Philippe MONFILS (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 380 van het Strafwetboek, vervangen bij de wet van 13 april 1995 en hernummerd bij de wet van 28 november 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) in § 1, 1°, wordt het woord «aanwerft» weggelaten;

B) paragraaf 1, 2°, wordt opgeheven.

Art. 3

In artikel 380ter van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 27 maart 1995 en hernummerd bij de wet van 28 november 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) paragraaf 2 wordt opgeheven;

B) paragraaf 3 wordt vervangen door de volgende bepaling :

«§ 3. Met gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro wordt gestraft hij die door enig reclamemiddel aanzet, door de toespeling die erop wordt gemaakt, tot de seksuele exploitatie van minderjarigen of meerderjarigen, of van zulke reclame gebruik maakt naar aanleiding van een aanbod van diensten.».

23 juni 2003

TEXTE DE BASE

Code pénal

Art. 380

§ 1er. Sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de cinq cents euros à vingt-cinq mille euros:

1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné ou détourné, en vue de la débauche ou de la prostitution, même de son consentement, une personne majeure;

2° quiconque aura tenu une maison de débauche ou de prostitution;

3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition aux fins de la prostitution des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal;

4° quiconque aura, de quelque manière que ce soit, exploité la débauche ou la prostitution d'autrui.

§ 2. La tentative de commettre les infractions visées au § 1er sera punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de cent euros à cinq mille euros.

§ 3. Seront punies de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à cinquante mille euros, les infractions visées au § 1er, dans la mesure où leur auteur:

1° fait usage, de façon directe ou indirecte, de manœuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte;

2° ou abuse de la situation particulièrement vulnérable d'une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale.

§ 4. Sera puni de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros:

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

Code pénal

Art. 380

§ 1er. Sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de cinq cents euros à vingt-cinq mille euros:

1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura [...] entraîné ou détourné, en vue de la débauche ou de la prostitution, même de son consentement, une personne majeure;

2° [...]²;

3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition aux fins de la prostitution des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal;

4° quiconque aura, de quelque manière que ce soit, exploité la débauche ou la prostitution d'autrui.

§ 2. La tentative de commettre les infractions visées au § 1er sera punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de cent euros à cinq mille euros.

§ 3. Seront punies de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à cinquante mille euros, les infractions visées au § 1er, dans la mesure où leur auteur:

1° fait usage, de façon directe ou indirecte, de manœuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte;

2° ou abuse de la situation particulièrement vulnérable d'une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale.

§ 4. Sera puni de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros:

¹ Art. 2, A) : suppression.

² Art. 2, B) : abrogation.

BASISTEKST

Strafwetboek

Art. 380

§ 1. Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftientigduizend euro wordt gestraft:

1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, een meerderjarige zelfs met zijn toestemming, aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;

2° hij die een huis van ontucht of prostitutie houdt;

3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;

4° hij die, op welke manier ook, eens anders ontucht of prostitutie exploiteert.

§ 2. Poging tot de in § 1 bedoelde misdrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro.

§ 3. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro wordt gestraft het plegen van de in § 1 bedoelde misdrijven wanneer de dader daarbij:

1° direct of indirect gebruikt maakt van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige andere vorm van dwang;

2° of misbruik maakt van de bijzonder kwetsbare positie waarin een persoon verkeert ten gevolge van een onwettige of precaire administratieve toestand of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid.

§ 4. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro wordt gestraft:

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Strafwetboek

Art. 380

§ 1. Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftientigduizend euro wordt gestraft:

1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, een meerderjarige zelfs met zijn toestemming, [...] meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;

2° [...];

3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;

4° hij die, op welke manier ook, eens anders ontucht of prostitutie exploiteert.

§ 2. Poging tot de in § 1 bedoelde misdrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro.

§ 3. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro wordt gestraft het plegen van de in § 1 bedoelde misdrijven wanneer de dader daarbij:

1° direct of indirect gebruikt maakt van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige andere vorm van dwang;

2° of misbruik maakt van de bijzonder kwetsbare positie waarin een persoon verkeert ten gevolge van een onwettige of precaire administratieve toestand of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid.

§ 4. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro wordt gestraft:

¹ Art. 2, A) : weglating.

² Art. 2, B) : opheffing.

1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, soit directement soit par un intermédiaire, un mineur, même de son consentement, en vue de la débauche ou de la prostitution;

2° quiconque aura tenu, soit directement soit par un intermédiaire, une maison de débauche ou de prostitution où des mineurs se livrent à la prostitution ou à la débauche;

3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition d'un mineur, aux fins de la débauche ou de la prostitution, des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal;

4° quiconque aura exploité, de quelque manière que ce soit, la débauche ou la prostitution d'un mineur ;

5° quiconque aura obtenu par la remise, l'offre ou la promesse d'un avantage matériel ou financier, la débauche ou la prostitution d'un mineur.

§ 5. Les infractions visées au § 4 seront punies de la réclusion de quinze ans à vingt ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros si elles sont commises à l'égard d'un mineur de moins de seize ans.

§ 6. Quiconque aura assisté à la débauche ou à la prostitution d'un mineur sera puni d'un emprisonnement de un mois à deux ans et d'une amende de cent euros à deux mille euros.

Art. 380ter

§ 1er. Sera puni d'un emprisonnement de deux mois à deux ans et d'une amende de deux cents euros à deux mille euros, quiconque, quel qu'en soit le moyen, fait ou fait faire, publie, distribue ou diffuse de la publicité, de façon directe ou indirecte, même en en dissimulant la nature sous des artifices de langage, pour une offre de services à caractère sexuel, lorsque cette publicité s'adresse spécifiquement à des mineurs ou lorsqu'elle fait état de services proposés soit par des mineurs, soit par des personnes prétendues telles.

La peine sera d'un emprisonnement de trois mois à trois ans et d'une amende de trois cents euros à trois mille euros lorsque la publicité visée à l'article 1er a pour objet ou pour effet, directs ou indirects, de faciliter la prostitution ou la débauche d'un mineur ou son exploitation à des fins sexuelles.

1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, soit directement soit par un intermédiaire, un mineur, même de son consentement, en vue de la débauche ou de la prostitution;

2° quiconque aura tenu, soit directement soit par un intermédiaire, une maison de débauche ou de prostitution où des mineurs se livrent à la prostitution ou à la débauche;

3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition d'un mineur, aux fins de la débauche ou de la prostitution, des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal;

4° quiconque aura exploité, de quelque manière que ce soit, la débauche ou la prostitution d'un mineur ;

5° quiconque aura obtenu par la remise, l'offre ou la promesse d'un avantage matériel ou financier, la débauche ou la prostitution d'un mineur.

§ 5. Les infractions visées au § 4 seront punies de la réclusion de quinze ans à vingt ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros si elles sont commises à l'égard d'un mineur de moins de seize ans.

§ 6. Quiconque aura assisté à la débauche ou à la prostitution d'un mineur sera puni d'un emprisonnement de un mois à deux ans et d'une amende de cent euros à deux mille euros.

Art. 380ter

§ 1er. Sera puni d'un emprisonnement de deux mois à deux ans et d'une amende de deux cents euros à deux mille euros, quiconque, quel qu'en soit le moyen, fait ou fait faire, publie, distribue ou diffuse de la publicité, de façon directe ou indirecte, même en en dissimulant la nature sous des artifices de langage, pour une offre de services à caractère sexuel, lorsque cette publicité s'adresse spécifiquement à des mineurs ou lorsqu'elle fait état de services proposés soit par des mineurs, soit par des personnes prétendues telles.

La peine sera d'un emprisonnement de trois mois à trois ans et d'une amende de trois cents euros à trois mille euros lorsque la publicité visée à l'article 1er a pour objet ou pour effet, directs ou indirects, de faciliter la prostitution ou la débauche d'un mineur ou son exploitation à des fins sexuelles.

1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een minderjarige, zelfs met zijn toestemming aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;

2° hij die, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een huis van ontucht of prostitutie houdt waar minderjarigen prostitutie of ontucht plegen;

3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt van een minderjarige met het oog op ontucht of prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;

4° hij die, op welke manier ook, de ontucht of prostitutie van een minderjarige exploiteert;

5° hij die door de overhandiging, het aanbod of de belofte van een materieel of financieel voordeel ontucht of prostitutie van een minderjarige heeft verkregen.

§ 5. De misdrijven bedoeld in § 4 worden gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro als zij ten aanzien van een minderjarige onder de zes-tien jaar worden gepleegd.

§ 6. Hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige bijwoont, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro.

Art. 380ter

§ 1. Met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van tweehonderd euro tot tweeduizend euro wordt gestraft hij die op enigerlei wijze, direct of indirect, reclame maakt of doet maken, uit-geeft, verdeelt of verspreidt voor een aanbod van diensten van seksuele aard, indien die reclame specifiek gericht is op minderjarigen of indien zij gewag maakt van diensten aangeboden door minderjarigen of door personen van wie wordt beweerd dat zij minderjarig zijn, zelfs indien hij zijn aanbod verheelt onder bedekte bewoordingen.

Indien de in het eerste lid bedoelde reclame tot doel of tot gevolg heeft, direct of indirect, dat prostitutie of ontucht van een minderjarige of zijn exploitatie voor seksuele doeleinden wordt vergemakkelijkt, is de straf drie maanden tot drie jaar gevangenisstraf en geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro.

1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een minderjarige, zelfs met zijn toestemming aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;

2° hij die, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een huis van ontucht of prostitutie houdt waar minderjarigen prostitutie of ontucht plegen;

3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt van een minderjarige met het oog op ontucht of prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;

4° hij die, op welke manier ook, de ontucht of prostitutie van een minderjarige exploiteert;

5° hij die door de overhandiging, het aanbod of de belofte van een materieel of financieel voordeel ontucht of prostitutie van een minderjarige heeft verkregen.

§ 5. De misdrijven bedoeld in § 4 worden gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro als zij ten aanzien van een minderjarige onder de zes-tien jaar worden gepleegd.

§ 6. Hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige bijwoont, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro.

Art. 380ter

§ 1. Met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van tweehonderd euro tot tweeduizend euro wordt gestraft hij die op enigerlei wijze, direct of indirect, reclame maakt of doet maken, uit-geeft, verdeelt of verspreidt voor een aanbod van diensten van seksuele aard, indien die reclame specifiek gericht is op minderjarigen of indien zij gewag maakt van diensten aangeboden door minderjarigen of door personen van wie wordt beweerd dat zij minderjarig zijn, zelfs indien hij zijn aanbod verheelt onder bedekte bewoordingen.

Indien de in het eerste lid bedoelde reclame tot doel of tot gevolg heeft, direct of indirect, dat prostitutie of ontucht van een minderjarige of zijn exploitatie voor seksuele doeleinden wordt vergemakkelijkt, is de straf drie maanden tot drie jaar gevangenisstraf en geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro.

§ 2. Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros, quiconque, quel qu'en soit le moyen, fait ou fait faire, publie, distribue ou diffuse de la publicité, de façon directe ou indirecte, même en dissimulant la nature sous des artifices de langage, pour une offre de services à caractère sexuel, lorsque ces services sont fournis par un moyen de télécommunication.

§ 3. Dans les cas qui ne sont pas visés aux §§ 1er et 2, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros, quiconque aura, par un moyen quelconque de publicité, même en dissimulant la nature de son offre ou de sa demande sous des artifices de langage, fait connaître qu'il se livre à la prostitution, qu'il facilite la prostitution d'autrui ou qu'il désire entrer en relation avec une personne se livrant à la débauche.

Sera puni des mêmes peines, quiconque, par un moyen quelconque de publicité, incitera, par l'allusion qui y est faite, à l'exploitation de mineurs ou de majeurs à des fins sexuelles, ou utilisera une telle publicité à l'occasion d'une offre de services.

§ 2. [...]³.

*§ 3. Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros, quiconque, par un moyen quelconque de publicité, incitera, par l'allusion qui est faite, à l'exploitation de mineurs ou de majeurs à des fins sexuelles, ou utilisera une telle publicité à l'occasion d'une offre de services.*⁴

³ Art. 3, A) : abrogation.

⁴ Art. 3, B) : remplacement.

§ 2. Met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro wordt gestraft hij die op enigerlei wijze, direct of indirect, reclame maakt of doet maken, uitgeeft, verdeelt of verspreidt voor een aanbod van diensten van seksuele aard, die worden verleend bij wege van een of ander telecommunicatiemiddel, zelfs indien hij zijn aanbod verheelt onder bedekte bewoordingen.

§ 3. In de gevallen die niet zijn omschreven in de §§ 1 en 2, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro, hij die door enig reclamemiddel, zelfs indien hij de aard van zijn aanbod of zijn vraag verheelt onder bedekte bewoordingen, kenbaar maakt dat hij zich aan prostitutie overgeeft, de prostitutie van anderen vergemakkelijkt of wenst in betrekking te komen met iemand die zich aan ontucht overgeeft.

Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die door enig reclamemiddel aanzet, door de toespeling die erop wordt gemaakt, tot de seksuele exploitatie van minderjarigen of meerderjarigen, of van zulke reclame gebruik maakt naar aanleiding van een aanbod van diensten.

§ 2. [...]³

*§ 3. Met gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro wordt gestraft hij die door enig reclamemiddel aanzet, door de toespeling die erop wordt gemaakt, tot de seksuele exploitatie van minderjarigen of meerderjarigen, of van zulke reclame gebruik maakt naar aanleiding van een aanbod van diensten.*⁴

³ Art. 3, A) : opheffing.

⁴ Art. 3, B) : vervanging.